

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK
13. JUNIJ
1996

Letnik 51
Štev. 24 (2863)

Cena 10 šil.
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
P. b. b.

Slovenija se z veliko naglico približuje EU

Kot prva in edina od nekdanjih jugoslovanskih republik in pet let po oklicu samostojnosti ter po nekajletnem italijanskem oviranju je Slovenija na najboljši poti, da postane še v tem tisočletju polnovredna članica EU. Odločilni korak za to je bil storjen s podpisom zunanjih ministrov EU v ponedeljek, 10. junija 1996, v Luksemburgu pod pridružitveno pogodbo z mlado slovensko republiko. Slovenski premier Drnovšek, ki je še v isti sapi oddal predlog za polnovredno članstvo države, je ta podpis imenoval pomemben zgodovinski dogodek.

Za politične opazovalce in diplomatsko srenjo EU je nagljica, s katero Slovenija hiti od jugoslovanske tragedije v objem Evropske unije, nemajhna senzacija. Kajti v bistvu se je republika na sončni strani Alp kot zadnja postkomunistična država kvalificirala za eu-jevski vlak in se takoj uvrstila v skupino na samem vrhu. Pri tem ne gre pozabiti, da je prav Italija zaradi nacionalističnih in revanšističnih političnih igrice, ki so bile strahotno podobne znanim fašističnim in kolonialističnim potezam, ter zaradi diplomatske neizkušenosti in neusklajenosti v

slovenski politiki, dalj časa uspešno zavirala podpis pridružitvene pogodbe.

S ponedeljkovim podpisom je Slovenija v prvi vrsti kandidatov za EU skupaj s Češko, Poljsko, Slovaško, Madžarsko in tremi pribaltskimi republikami. Seveda pa ni nobena tajnost, da so gospodarski pokazatelji Slovenije daleč ugodnejši od drugih držav, po mnenju nekaterih strokovnjakov bi Slovenija že danes sodila med neto-plačevalce v EU, Grčijo in Portugalsko pa je itak že zapustila za seboj.

Franč Wakounig

Kljub žgoči vročini je številno občinstvo počastilo spomin na trpljenje v ljubeljskem taborišču. V soboto sta bili svečanosti na obeh straneh meje. (glej stran 1 in 3)

Ne pozabimo zgodovine!

Jasne besede proti pojavom pozabljanja in omalovaževanja nacističnih zločinov in neonacizma sta v soboto, 8. junija 1996, na ljubeljski proslavi spregovorila predsednik avstrijske sindikalne zveze Fritz Verzetnitsch kot slavnostni govornik in koroški deželni glavar Christof Zernatto. Mnogi v Evropi, tako Verzetnitsch, želijo, da bi trava zrastle čez zgodovino in čez grozodejstva tretjega rajha. A mi tega ne bomo dopustili, ker smo to dolžni vsem, ki so se borili proti nacifašizmu in so žrtvovali svoja življenja za to, da mi danes lahko živimo v demokraciji in miru. Pozval je vse, da

posebno skrb posvečajo prav mladini, ki je ne smemo prepustiti političnim pustolovcem in krivim prerokom. Res da je mladina odgovorna za prihodnost naše družbe, a starejši se tej odgovornosti ne smejo in ne morejo kar tako odtegniti. Kajti besede »Nikdar pozabiti« ne poznajo ne starostnih ne geografskih meja.

Christof Zernatto kot najvišji predstavnik dežele je naglasil, da je proslava pri ljubeljskem kacetu, ki je na Koroškem dolga leta bil zamolčan, bistveno povezana z besedo »razmišljanje« o tem, kam vodijo netoleranca, sovraštvo do tujcev, herenfolkovska mentaliteta

in firerjevska miselnost. Zatem je deželni glavar razvil svoje sanje o Koroški: da bi dodatno k tej slovesnosti in vsem drugim spominskim proslavam za padle Korošce bila možna tudi spominska svečanost vseh, ki se hočejo spominjati. To naj bi bila ura razmišljanja in besede, ki naj bi jo oblikovali žrtve nacistične strahovlade in vojni udeleženci vseh strani, predvsem pa mladina. Temelj naj bi bila dejanska zgodovina.

In potem je Zernatto kot prvi deželni glavar v imenu Koroške spregovoril pred žrtvami kaceta že davno potrebne besede »Žal nam je«. F. W.

	50 let Zveza slovenskih izseljencev
	50 let Zveza koroških partizanov
	50 let Slovenski vestnik

**Dom glasbe v Celovcu
v petek, 21. junija, ob 20. uri**

Sodelujejo:
MePZ »Danica«, MePZ »Rož«
in Tržaški partizanski zbor

OBISK IZ LJUBLJANE

Pogovor s sodelavci ministrstva za šolstvo

Prejšnji teden so se mudili v Celovcu državni sekretar na ministrstvu za šolstvo in šport Republike Slovenije Pavle Zgaga, Lilijana Lukas, pristojna za meddržavno sodelovanje, ter Roman Gruden, odgovoren za manjšinsko šolstvo v zamejstvu. Na konzulatu v Radetzkystraßi je tekel pogovor med omenjenimi in med ravnatelji slovenskih oz. dvojezičnih srednjih šol, dr. Vospernikom (ZG za Slovence), dr. Zerzerjem (VŠGP) in mag. Ambrusch-Hoja (TAK). Pogovoru sta prisostvovala tudi oba inšpektorja za dvojezično šolstvo, Tomaž Ogris in dr. Teodor Domej. Izčrpno so obravnavali vprašanja okoli priznanja maturitetnih spričeval in ugotovili, da ni nobenih ovir ne na tej ne na oni strani meje glede študija na univerzah. Bližajoči se vstop Slovenije v EU pa bo še tiste probleme, ki morebiti obstajajo doslej, odpravil.

Gre predvsem za motiviranje študentov za študij v Sloveniji, pri čemer se je pokazalo, da pravnih ovir pravzaprav ni, ovire so prej različna gospodarska gibanja obeh držav. Več bi bilo treba storiti na področju krajših izmenjav študentov (za en ali dva semestra), potrebne pa so informacije o študiju že v maturitetnih razredih in ne šele po maturi.

Pavle Zgaga je opozoril na srednjeevropski program sodelovanja visokošolskih ustanov CEEPUS, ki izmenjave študentov in profesorjev že uresničuje. Dogovori glede medsebojnega priznavanja diplom veljajo še iz jugoslovanskih časov in sta jih obe državi podaljšali, še bolj enostavno pa gre z odseki študija, ki si ga univerze različnih držav med seboj priznavajo, diplomo pa bi bilo treba opraviti na »domači« univerzi.

Pogovor je bil pravzaprav že priprava na obisk ministra za šolstvo in šport R Slovenije Gabra, ki bo v septembru.

»Hišni gospodar« generalni konzul Jože Jeraj pa je povedal, da bo 28. junija slavnostna otvoritev prenovljenega konzulata, kjer bo navzoč tudi predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek.

KONCERT - 15 let Okteta Suha

Kdaj: v soboto, 15. junija 1996, ob 20.30
Kje: na Suškem gradu

Sodelujejo: Oktet Suha, Bratje Smrtnik in Vokalensemble Vocalitas. Po koncertu družabnost v gostilni Motschulablick!

Spomenike postavljajo praviloma zmagovalci, zgodovino pišejo zmagovalci; in tako se je točno 53 let po usodni bitki pri Stalingradu zgodovina obrnila v svoje nasprotje: izkravljena, propadla, nekdanja tako ponosna Sovjetska zveza je ob vsej škodi in propadu deležna še za smeha bivših poražencev in nacistov: na mesto njihovih najhujših grozodejstev in na mesto največje sovjetske zmage v drugi svetovni vojni si postavljajo nekdanji poraženci spomenik – in nekdanji zmagovalci – v vojaškem in moralnem pomenu besede – so primorani kimati ob dejstvu, da jih bivši stalingradkämpferji (stalingrajski borci), ki so desetletja v rjavih kameradschaftsbundih objokovali svoj

KOMENTAR

Piše dr. Franci Zwitter

dolžnosti pobili prebivalce stalingrajskih hiš in predmestij v

Stalingrad – no, če to ni vzrok dovolj, da se mojster nato dvigne ter skicira osnutek za tak spomenik – brez honorarja!, kakor je večkrat sumljivo poudaril, kaj bi sicer močnejše lahko motiviralo umetnika za njegovo delo.

Spet enkrat se je znašla Avstrija v vlogi, ki marsikateremu mednarodnemu opazovalcu na novo daje dovolj povodov za očitek, da se še vedno ni dokončno in iskreno poslovila od svoje nacional-socialistične obremenjenosti in soodgovornosti v vojni. Kajti kakor je zelo prepričljivo pokazala tudi najnovejša razstava, pet dni skrita v dunajskem četrtm okraju v prostorih neke mlekarne, nista samo SA in SS zakrivila zločine na fronti

Sramota za Avstrijo

nekdanji poraz in bi skoraj za las ne doživeli več le še končne zmage – Endsiege.

Ta hvala gre avstrijskemu komiteju, da je priredil to mednarodno sporno akcijo, kajti Nemci so dali sicer skrivaj svoje denarje, na mednarodni ravni pa so le bolj previdni in tudi senzibilni za to, kaj se še da in kaj se več ne spodobi – vsaj javno ne.

Avstrijecem je to lažje, s svojo izmišljeno zgodovinsko šimer, da je Avstrija bila prva žrtev nacionalsocializma, se lahko sklicujejo na to, da so pridni avstrijski vojaki v uniformah wehrmachta v Stalingradu samo opravljali svojo dolžnost (to jim je dopovedoval celo nekdanji avstrijski predsednik) in so pač po tej

krvavih in brutalnih cestnih bojih, ki jim človeštvo doslej nima para. V smrti so si vsi enaki, je zagrmel bivši dunajski župan Zilk, eden najvažnejših zagovornikov tega odvečnega spomenika, simbola, ki postavlja na isto raven okupatorja in branilca, morilca z žrtvijo, do zob oboroženega nemškega vojaka z izstradanim ruskim civilistom.

In značilna je izpoved arhitekta tega spomenika, ki je trn v ruski zemlji, znanega Wilhelma Holzbauerja, kaj ga je privedlo, da pristane na izvedbo spomenika: v nočnih pogovorih z nekim gradiščanskim vinogradnikom v njegovi vinski kleti je ta po drugem popitem litru vedno znova začenjal govoriti o svojih spominih na

in v zaledju fronte v dozdevni razliki do poštenih landserjev wehrmachta, temveč je ta wehrmacht bila prav tako soudeležena pri poboju civilistov, streljanju talcev in uničenju Judov, Ciganov in drugih »življenja manj vrednih«.

Glas razuma je tih in tako tudi glas številnih avstrijskih predstavnikov, univerzitetnih profesorjev, zastopnikov javnega in medialnega življenja ter (redkih) politikov ni bil tako močan, da bi preprečil postavitev spomenika nemškemu vojakom v Stalingradu, ki je žalitev ne samo za usmrčene ruske civiliste, temveč tudi za njihove potomce in vse antifasiste po svetu! Pravzaprav sramota za demokratično Avstrijo.

DUNAJ

Odprte univerze za odprto družbo

Pod tem geslom so študentke in študentje dunajskih univerz (z izjemo gospodarske univerze) priredili v torek, 4. junija, nadaljnji akcijski dan proti varčevalnemu paketu. Preložili so predavanja iz učilnic na javne prostore – na trge, ceste in v parke ob celotnem dunajskem Ringu. S tem so hoteli opozoriti javnost na katastrofalno prostorsko situacijo univerz, ki dejansko pokajo po vseh šivih. Z realizacijo napovedanih varčevalnih ukrepov na univerzitetnem področju se bo položaj seveda še bistveno zaostрил in kaj lahko se bo zgodilo, da za predavanja ne bo več ustreznih prostorov.

Tokrat je imela preselitev prijeten stranski učinek: bil je prelep sončen dan in v takem času študentje itak raje zamenjajo zatohle predavalnice za senčno klop nekje v parku. To srečo so imeli recimo študentje psihologije in filozofije, ki so si izbrali – kako bi moglo biti drugače – park Sigmunda Freuda.

Nedaleč stran, v parku pred dunajsko mestno hišo, so bile »predavalnice« slaviističnega inštituta. Tam je med drugim predavala tudi koroška Slovenska univ. doc. dr. Katja Sturm Schnabl. Tema njenega predavanja je bila »Ženske v slovenski literaturi do leta 1945« (gre za ponovitev predavanja, ki ga je imela dva tedna prej v Klubu slovenskih študentk in študentov na Dunaju). Še pred začetkom predavanja je

opozorila slušateljice in slušatelje na položaj slovenistike na dunajski univerzi. Ta je vse drugo prej kot rožnat.

Sicer ima slovenščina že od sedemdesetih let dalje na dunajski slavistiki status polnovredne študijske smeri, kar pomeni po zakonu tudi lastno katedro (profesuro), vendar oblasti tega do danes niso uresničile. Prav nasprotno. Vedno spet odrekajo dunajski slovenistiki eksistenčno pravico, in to kljub temu, da je ena najproduktivnejših študijskih smeri inštituta (naj omenim le diplomski nalogi Elizabete Jenko o nemško-slovenski kontrastivni frazeologiji ter Andreja Lebna o slovenski literaturi na Koroškem, ki sta izšli lani pri založbi Drava).

Medtem ko se druge sosednje države, recimo Madžarska in Slovaška, zadnja leta uspešno trudijo za povečanje veljave njihovih jezikov na avstrijskih univerzah, pa Republiki Sloveniji dunajska slovenistika očitno ni prav nič mar. Saj z njene strani doslej ni prišla še nobena pobuda ali zahteva na naslov avstrijskih oblasti, da bi končno izpolnile svoje lastne zakone. Zato zaenkrat ni kaj dosti verjetno, da bi slovenščina na dunajski univerzi dobila mesto, ki ji gre.

Zanimiv detajl ob robu: ustanovitelj dunajske slavistike in njen prvi profesor je bil Slovenec Fran Miklošič!

Joži Wutte

DUNAJ/CELOVEC. 24-članski sosvet za gradiščanske Hrvate pri Uradu zveznega kanclerja na Dunaju je preteklo sredo ob prisotnosti vodij obeh vladnih strank v državnem zboru Petra Kostelke (SPÖ) in Andreasa Khola (ÖVP) soglasno potrdil svoje pozitivno stališče do predloga vladnih strank za reformo zakona o narodnih skupinah v obliki krepitve pristojnosti narodnostnih sosvetov in ustanovitve stalne konference predsednikov in podpredsednikov vseh šestih obstoječih sosvetov. Prav tako so člani sosveta soglasno podprli tudi predlog ZSO o ustavnem določilu, v katerem se Avstrija sama od sebe priznava k svoji zgodovinski zrasli jezikovni, kulturni in etnični raznolikosti. Soglasno pa je sosvet odklonil osnutek temeljnega zakona, ki predvideva ustanovitev etnične zbornice in tudi zajamčenega manjšinskega mandata, ki ga je na seji zagovarjal zastopnik Liberalnega foruma in predsednik Centra avstrijskih manjšin Karel Smolle in ki ga podpira tudi Narodni svet koroških Slovencev.

REFORMA ZAKONA O NARODNIH SKUPINAH

Sosvet za Hrvate soglasno za pobudo Kostelka-Khol

Tako Kostelka kot tudi Khol sta soglasno odločitve hrvaškega sosveta pozdravila kot »korak v pravilno smer«, glede pat-položaja med obema osrednjima političnima organizacijama koroških Slovencev pa sta oba politika poudarila, da bodo s Slovenci zdaj potrebni »intenzivni pogovori«. V zvezi z odklonilnim stališčem Narodnega sveta pa je Khol dodal, da še vedno upa, »da bodo postali le še modrejši«.

Kostelka pa je menil, da pristane Narodnega sveta na predlagano zakonsko iniciativo vladnih strank nikakor ne bi pomenil, da se s tem odpove svojim ciljem. »Nasprotno. S predvidenimi reformskimi ukrepi bi Narodni svet dobil priložnost, da sproži intenzivno diskusijo o svojih predstavih in ciljih v bolj legitimiranih gremijih z višjimi kompetencami«.

Parlamentarno obravnavo predloga vladnih strank bo Ko-

stelka skušal sprožiti še jeseni letos, glede ustavnega določila o zgodovinski zrasli jezikovni, kulturni in etnični raznolikosti pa sta Kostelka in Khol podala prav tako pozitivno stališče, čeprav je postalo očitno, da gre tu za bolj zahteven in s tem za srednjeročni koncept. »Ustavno določilo je treba najprej uskladiti s celotnim pravnim sistemom Republike Avstrije, to pa zahteva svoj čas«, je še dodal Kostelka.

Predsednik hrvaškega sosveta Leo Radaković je poudaril, da so predlog vladnih strank podprli tudi člani Hrvaškega kulturnega društva (HKD), torej organizacije, ki je svoj pristane pri prvem sklepanju pred nekaj meseci spet preklinala. Radaković je nadalje poudaril, da je po seji hrvaškega sosveta jasno, da nihče od članov sosveta ne zagovarja več ustanovitve narodnostne zbornice, prav tako ne zahteve po

zajamčenem manjšinskem mandatu v zakonodajnih telesih, na primer v deželnem zboru v Železnem. Pozitivno je potek in sklepe seje sosveta ocenila tudi zastopnica Zelenih Terezija Stojšić. V posebno pozitivni luči je videla resno razpravo o ustavnem določilu o jezikovni, kulturni in etnični raznolikosti in menila, da je tu vsaj gradiščanski sosvet zavzel zelo pozitivno stališče. V zvezi z etnično zbornico pa je poudarila, da to vprašanje za gradiščanske Hrvate nikdar ni bilo aktualno »in to ne bo tudi ne v prihodnosti«, pomembnejše pa je reševanje drugih odprtih vprašanj kot so to dvojezičnost v javnosti, vrtci, izobraževalni sistem, itd. Nujno potrebna pa je po mnenju manjšinske govornice Zelenih tudi razprava o tem, kako zmanjšati uveljavitev strankarskopoličnih interesov v sosvetu.

I. L.

Ditz odstopil

»Počutim se utrujenega in izčrpanega. Čas je, da pride nov in svež veter v vlado«, s temi besedami je utemeljil svoj odstop, v torek, minister za gospodarske zadeve Johannes Ditz.

Ditz, doktor socialnih in gospodarskih ved, je deloval skoraj 18 let v raznih političnih funkcijah VP. V koalicijski vladi z leta 1987 je postal državni sekretar v ministrstvu za finance. Leta 1991 je ponovno prevzel funkcijo državnega sekretarja pod ministrom Lacino. Od lani naprej pa je postal minister za gospodarstvo, kjer je skupno z ministrom Klimo zavezal paket varčevalnih ukrepov v višini 100 milijard šil. Vicekancler Schüssel je obžaloval odstop svojega ministra, ki ga prištevajo k liberalnemu krilu VP. Za Vranitzkega je bil Ditz steber koalicijske vlade. Favoriti za njegovo nasledstvo pa so: Martin Bartenstein, Christoph Leitl in Günter Stummvoll.

RAZSTAVA O SINTIH V BELJAKU

Brezimenci stopajo v krog imenovanih

Zgodovina, dolgo zamolčana, se v Beljaku dviga na svetlo in v zavest prebivalstva ter tako bogati in dopolnjuje zgodovinski spomin mesta in kraja. To je zamolčana in sedaj na novo odkrita zgodovina Sintov in Romov in njihove strašne usode za časa nacizma.

Prejšnjo sredo, 5. junija, so v beljaški mestni hiši odprli foto-dokumentarno razstavo »Sinti v Beljaku«, za katero je glavnino podlag prispeval Hugo Taubmann, bivši predsednik avstrijskih Sintov. Mlada zgodovinarica mag. Andrea Lauritsch pa je imela zelo informativno in pretresljivo predavanje o zgodovini »beljaških Ciganov«, kot nekateri še vedno imenujejo tamkajšnje Sinte in Rome. Razstavo je pripravilo društvo »Spomin na žrtve in upornike«.

Razstave so se udeležili predstavniki občine in političnih strank ter raznih društev s podžupanjo Moniko Kircher-Khol in z zelenim občinskim odbornikom Hansom Haiderjem na čelu, zelena manjšinska glasnica Terezija Stojšič pa je v posebnem pozdravnem telegramu čestitala k razstavi in ponovila načelo, da so manjšinska vprašanja temeljna vprašanja demokracije.

Razstava o Sintih je tudi zajeta v diskusijo o spomeniku na

Iničatorja razstave o Sintih in Romih Hugo Taubmann in mag. Andrea Lauritsch

žrtve nacizma v Beljaku. Hans Haider je informiral, da so leta 1994 beljaški zeleni vložili predlog o postavitvi antifašističnega spomenika, na katerem naj bi bila vklesana tudi imena žrtve nacizma. Po preizkušenem avstrijskem načinu kompromisarstva je nastal brezimenski spomenik proti nasilju. Najostreje proti kakršnekoli spomeniku so nastopili svobodnjaki. Kam pa pridemo, da bi se naenkrat v Beljaku na javnem spomeniku pojavila imena Ciganov, Slovencev, antifašistov ...?

Da so morali Sinti pred ne-

davnim na ukaz župana Manzenreiterja zapustiti travnik na Vazah, ki je že nešteto let kraj njihovega srečanja, je po mnenju zelenih, in ne samo njih, velik škandal. Vendar se tu kaže rešitev v smislu dialoga med Sinti in občino.

Po besedah podžupanje Kircher-Kholove pa bo tudi v zavedi imen na spomeniku mogoča vzajemna rešitev, trenutno da se s spomenikom ukvarjajo pristojni organi in strokovnjaki. Morda bo le uspelo, da bojo žrtvam vrnila imena.

Poudariti je treba, da so v zadnjih letih v Beljaku precej

naredili na področju osveščanja ljudi o temnih in zamolčanih straneh krajeve zgodovine. Potrdilo za to sta med drugim že dve razstavi o uporništvu, nadalje sodelovanje peravske gimnazije pri teh projektih in seveda kooperacija z občino.

Duša te dejavnosti je zgodovinarica mag. Andrea Lauritsch, ki se z neugnano močjo ukvarja s temi vprašanji in ki je v svojem referatu odlično razgrnila družbene, politične, gospodarske in kulturne mehanizme, s katerimi je družba odpravljala Cigane, to je Sinte in Rome, na rob in s tem v geto. Čeprav Sin-

ti že več kot 600 let živijo v Avstriji in so izpolnjevali vse dolžnosti, vse do pred nekaj leti niso bili priznani kot narodna skupnost. Ne, nacisti so s pomočjo domačih pomagačev nad njimi zagrešili zločin genocida, narodnega umora, in jih v živinskih vagonih odpeljali v kacet Auschwitz, kjer je bilo urejeno posebno cigansko taborišče. Poprej pa so bili na milost in nemilost izročeni samovolji policijskih in varnostnih ter občinskih organov. Iz Beljaka so odvedli nad 150 Sintov in Romov v kacete. Bili so brezpravna raja, ki niti posebne dokumentacije ni bila vredna: leta 1968 na primer so na Koroškem skartirali (uničili) itak že skromno dokumentacijo o njih. Pri tem pa je zanimivo zamolčano dejstvo, da je beljaška skupina Sintov in Romov sodila poleg dunajske in linške med največje skupine v Avstriji.

Še dva podatka: nacisti so umorili nad 11.000 avstrijskih Sintov in Romov. Danes živi v Avstriji še okoli 16.000 Sintov in Romov, največ jih je na Gradiščanskem in na Dunaju. Beljaška skupina je zelo skrbna, a zelo delavna, zavedna in osveščena. Da bi ta razstava prispevala k odpravljanju predsodkov, je velika želja Sinta Huga Taubmanna.

Franc Wakounig

SPOMINSKA PROSLAVA NA LJUBELJU

Taborišče je znamenje in pomnik tragične preteklosti

Dostojna je bila v soboto, 8. junija 1996 dopoldne spominska in opominska proslava na kraju koncentracijskega taborišča na severni oz. avstrijski strani Ljubelja ob 51. obletnici osvoboditve kacetnikov te smrtno izpostave mauthausenskega kaceta in osvoboditve Avstrije. Z enournim časovnim zamikom je tudi na južni strani Ljubelja potekala spoštljiva spominska prireditev.

Druge spominske svečanosti na Ljubelju so se poleg slavnostnega govornika Fritza Verzetnitscha predsednika avstrijske sindikalne zveze udeležili visoki gostje iz Koroške in Slovenije, na čelu z deželnim glavarjem Zernattom in državnim sekretarjem Stuškom in zastopnikom borčevskih organizacij prof. Jožetom Hlebanjo. Tudi letos se je proslave udeležila močna delegacija bivših francoskih kacetnikov pod vodstvom podpredsednika »Amicale der Mauthausen« generala Pierre Saint-Macaray-ja, prišli pa so tudi diplomatski predstavniki tistih držav, katerih državljani so kot nacistični sužnji trpeli in umirali pri gradnji predora skozi Karavanke. Močno zastopani so bili tudi koroški Slovenci in njihove politične organizacije ter interes-

ni zastopstva. Med navzočimi je nil tudi dokumentator ljubeljskega kaceta inž. Janko Tišler.

Po polaganju vencev pred vhodom v predor sta v imenu prireditelja, pobude »Mauthausen-Aktiv Kärnten/Koroška« prof. Peter Gstettner in predsednik slovenskega sosveta

General Pierre Saint-Macaray, eden od preživelih taborišča

Marjan Sturm v treh jezikih pozdravila navzoče in jih spremljala skozi proslavo.

Opozorila sta na spominski tabli in razstavo, ki predstavljajo začetek spominjanja na zamolča-

ni zločin na Ljubelju in svarila pred priljubljenim načinom, da se tudi storilci izdajajo za »žrtve«, in sicer za »žrtve sistema«.

V imenu mestne občine Borovlje je spregovoril župan Krainer in dejal, da bi to spominsko obeležje na Ljubelju in proslava odprla oči tudi tistim, ki strašne dogodke na tem mestu odpravljajo od sebe, tajijo, jih skušajo omiliti in pozabiti.

Profesor Jože Hlebanja je v imenu udeležencev NOB in slovenskih kacetnikov spomnil na evropsko razsežnost ljubeljskega predora, ki so ga gradili moderni sužnji 20. stoletja, borci proti nacifašizmu, spomnil je na preganjanje zavednih koroških Slovencev, od katerih so številni umrli v kacetih. Naglasil je solidarnost med kacetniki, katere glavna izpoved je »Nikoli več Mauthausen«. V imenu namestnika dež. glavarja Ausserwinklerja je pozdravil dež. sv. Dieter Haller navzoče, za njim pa je spregovoril podpredsednik francoskega združenja mauthausenskih kacetnikov »Amical de Mauthausen« general Pierre Saint-Macaray. V izpiljenem in analitičnem prispevku je ugotovil, da sta početnika zločina bila eses kot skupek ljudi, kot sistem, in totalitarni hitlerjanski režim. Zato

severno taborišče ni samo zgodovinski kraj, ampak res pomnik. Zločin uničevanja ljudi, kot se je dogajal v kacetih, se ni nenadoma pojavil, ampak je posledica odločitev. Koncentracijska taborišča so bila namenjena domačim in tujim nasprotnikom nacističnega režima, kjer je nastalo neke vrste »suvereno samodržstvo«. Govornik je svaril pred vsakim totalitarizmom, duh svobode, enakosti in bratstva mora biti buden, zanj je odgovoren vsak posamezen državljani, ki se naj zaveda, da obstaja neizprosna

stalnica med najmanjšo slabostjo pred despotizmom in zločini v kacetih. Sporočilo Ljubelja je spomin, opomin in budnost, da svoboda ne bo spet ogrožena.

Glasbeno je prireditev oplešal instrumentalni duo Margot Sparovec in Kristijan Filipič.

Slavnostni govornik na slovenski strani je bil glavni urednik revije »2000« Peter Kovarčič-Peršin (njegov govor bomo objavili v naslednji številki SV), spregovorila pa sta tudi Fritz Verzetnitsch in general Macaray.

F. W.

Deželni glavar Christof Zernatto: »Žal nam je.«

SKUPNOST JUŽNOKOROŠKIH KMETOV

Končno korak naprej

Skoraj že deset let stara zahteva po ustanovitvi delovne skupine, ki bi reševala vprašanja širšega vključevanja slovenskih kmetov/kmetic v kmetijsko zbornico, se je sredi maja končno uresničila.

Za predstavnika SJK inž. Štefana Domeja to pomeni korak naprej in lep uspeh Skupnosti, ki se trudi za konstruktivno politiko v kmetijski zbornici in je vedno zagovarjala močno zastopstvo kmetov. (Kot smo že poročali, je SJK lani na občnem zboru bila jeziček na tehtnici, ko so razpravljali o povišanju članskega prispevka za kmetijsko zbornico. Predstavnika SJK Domej in Zwitter sta glasovala za povišanje pod pogojem, da se ustanovi delovna skupnost, op. uredništva).

Delovno skupnost vodi direktor dr. Ernest Gröblacher, v njej pa sodelujeta po 2 predstavnika v kmetijski zbornici zastopanih frakcij. Na prvi seji, sredi maja (zastopnika svobodnjaške frakcije nista bila navzoča), so prediskutirali različna stališča.

Za enakopravnost slovenščine

Predstavnika SJK Domej je zahteval enakopravnost južno-

Zastopnika Južnokoroških kmetov Janko Zwitter in Štefan Domej

koroških kmetov/kmetic pri uporabi slovenščine na vseh zborničnih okrajnih pisarnah dvojezičnega ozemlja, nastavitve sodelavcev/sodelavk, ki obvladajo tudi slovenščino, slovensko prilogo oziroma slovenske strokovne članke v glasilu »Kärntner Bauer«, na področju južne Koroške.

Do naslednjega sestanka delovne skupnosti konec junija

pa bo SJK kot tudi zastopniki ostalih frakcij predložili svoje predstave in operacijski papir. Na osnovi raznih predlogov bi potem definirali skupne cilje ter posamezne ukrepe za uresničitev upravičenih zahtev SJK.

Predsednik socialističnih kmetov Prettner kot tudi drugi predstavniki so ustanovitev delovne skupnosti pozdravili in obljubili konstruktivno sodelovanje. m. š.

TEDEN GOZDA

Gozdovi za prihodnost

Razna gozdarska združenja, kmetijska zbornica, lovci in deželna vlada bodo ta teden informirali v okviru številnih prireditev na pomen gozda. Vsi cenimo svež gozdni zrak in rekreacijske možnosti, ki so z njim povezane. Obširne gozdne površine nudijo življenjski prostor divjačini, pticam, gobam, rastlinam... O gospodarskem pomenu gozda pa sploh ni treba posebej govoriti.

Škoda

Predstavniki zgoraj omenjenih organizacij so na tiskovni konferenci poročali o stanju naših »zelenih pljuč«, ki so bila v tej zimi hudo prizadeta zaradi ogromnih snežnih padavin. Po najnovejših podatkih je sneg povzročil škodo v višini približno 400 milijonov šilingov. Pospravili so že nad 50 odstotkov poškodovanega lesa. S hitrim ukrepanjem je bilo mogoče omejiti širjenje nevarnega lubadarja in drugih bolezni.

Mešani gozd

Medtem ko so nekateri gozdni kmetje v preteklih desetletjih forsirali monokulture (hiter dobiček) smrekovega gozda, je danes spet opaziti tendenco k tradicionalnemu mešanemu gozdu. Po podatkih gozdnih inšpektorjev se je delež listnatega gozda od leta 1970 dalje povečal od 12 na 22 odstotkov. Klimatske spremembe v teku zadnjih 100 let – napovedano povišanje temperature za 2 stopinji Celzija ter manjše padavine – ogrožajo obstoj smrekovega gozda v nižinskih predelih Koroške (Celovška kotlina). Zato eksperti predlagajo okolju prijazno gozdarstvo, ki je tudi cenejše in tako bolj ekonomsko.

Na Novem trgu je bila razstava o gozdnem gospodarstvu

Gozdovi rastejo

V primerjavi z 18. stoletjem znaša površina gozda danes na Koroškem 60 odstotkov, to je prirastek za 15 odstotkov (prej 45 odstotkov). Vzrok temu so novi energetski viri (olje, elektrika, plin) ter zmanjšanje kmečkega prebivalstva.

Koroška je s 572.000 hektarji gozda najbolj bogata zvezna dežela. Letno pridelajo približno 2 milijona m³ lesa, to je skupno 5.000 ha. Od tega 1.500 ha na novo nasadijo z drevjem, ostale površine se pomladijo naravno.

Zelo kritično so ocenili neodgovorno ravnanje nekaterih kolesarjev in mopedistov, ki se vozijo po gozdnih križem kražem in tako delajo škodo.

O uporabi gozdnih poti za kolesarje pa še ni dokončne odločitve. Predstavniki kmetijske zbornice zagovarjajo spoštovanje lastninske pravice posestnikov.

m. š.

OB 50. OBLETNICI

»Spomenik preganjanja« na Radišah

Spomin na preteklost – opomin za bodočnost. Tako se glasi izpoved spomenika, ki bo slovesno odkrit v nedeljo, 7. julija, ob Kulturnem domu na Radišah. Postavljen je bil v spomin na preganjanje koroških Slovencev v dobi nacističnega nasilja.

Takrat je dolgoletna protislovenska politika na Koroškem dosegla svoj višek v »etničnem čiščenju«, ki je obsegalo najrazličnejše oblike nasilja – od gestapovskih zaporov do koncentracijskih taborišč in od smrtnih obsodb selskih žrtev do umora Peršmanove družine. Posebno poglavje v tej strašni kroniki polpretekle dobe pa nedvomno predstavlja tako imenovana izseljenska akcija, ko so z nasilnim izgonom blizu 300 slovenskih družin s skupaj okoli 1300 družinskimi člani (najmlajši je bil star tri in pol dneva, najstarejši 86 let) začeli uresničevati že pripravljene načrte za pregon 50.000 prebivalcev južne Koroške. Da teh načrtov niso mogli dokončno uresničiti, se moramo zahvaliti oboroženemu upor na domačih tleh in zmagi protifašističnih sil v drugi svetovni vojni.

Spominu na to žalostno preteklost je namenjen spomenik, ki pa naj bi obenem bil

tudi opomin za danes in za bodočnost, da se je treba pravočasno in odločno upreti pojavom kakršne koli nestrpnosti med ljudmi in med narodi. Na podlagi tragičnih izkušenj preteklosti svari in poziva, da je treba premagati nasprotja in predsodke ter iskati skupna pota sodelovanja in sožitja v duhu medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Iz tega spoznanja je izhajal tudi arhitekt Karel Vouk, ki je spomenik zasnoval kot kraj premišljanja: osrednji del z napisi v obeh deželnih jezikih je obdal s pólkrožnima sedežema in tako spomenik obiskovalca vabi, da se vsaj za trenutek zadrži na tem kraju, kjer besedilo in »razpoznavna značka« slovenskih izseljencev spominjata na čas, ko je bil človek oropan svobode in dostojanstva ter ponižan v številko.

Spomenik je v svojem »jubilejnem letu« (prav letos namreč obhaja 50-letnico obstoja) postavila Zveza slovenskih izseljencev ob finančni podpori države in dežele ter slovenskih organizacij, gospodarskih ustanov in podjetij.

Morda za konec še vprašanje, zakaj je odločitev padla ravno na Radiše?

Z načrti za postavitev primerne spominskega obelež-

ja so se bivši pregnanci bavili že vsa leta po vrnitvi iz taborišč. Pri tem je glede lokacije bil vedno na prvem mestu kraj, kjer se je v nekdanjem taborišču ob cesti Celovec-Žrelec za pretežno večino izseljencev začela pot v pregnanstvo. Ker pa tozadevna prizadevanja žal niso rodila uspeha, je bilo treba iskati drugo rešitev. Po dolgi in temeljiti razpravi se je odbor Zveze slovenskih izseljencev potem odločil za Radiše, in to iz dveh razlogov.

Po eni strani zaradi bližine med nekdanjim zbirnim taboriščem na robu Celovca ter Radišani, kjer je bil s pomočjo domačega prosvetnega društva in Slovenske prosvetne zveze kot lastnice zemljišča najden izredno primeren prostor ob Kulturnem domu.

Po drugi strani pa spadajo prav Radiše med tiste kraje, ki jih je nacistično preganjanje posebno hudo prizadelo, saj je nasilna izselitev samo v tedanji mali radiški občini zajela 7 družin s skupaj 41 družinskimi člani!

Tako smo prepričani, da bodo Radišani »Spomenik preganjanja« sprejeli za svojega in ga čuvali kot našo skupno zahvalo vsem tistim, ki so trpeli in bili preganjani samo zato, ker so ljubili svoj materni jezik in hoteli ostati zvesti svojemu narodu.

ŠOLSTVO

Petdnevni teden?

Diskusija o tem, ali naj v srednjih šolah vpeljejo petdnevni pouk, ni nova. V minulem šolskem letu so na slovenski gimnaziji izvedli anketo med starši in več kot polovica se jih je izrekla za to, da bi otroci lahko sobote preživeli z družino. Dejstvo je, da se morajo za tak ukrep odločiti vsi, če naj bi ga izpeljali: dijaki, starši in profesorji. Slednji še vedno nasprotujejo petdnevni šolskemu tednu, a interes, da bo dosegli ta cilj, raste.

Janko Zwitter, oče enega od otrok, ki bodo letos vstopili v ZG, je začel s podpisno iniciativo med starši, direktor gimnazije dr. Vospernik pa je izjavil, da bi bilo mogoče uvesti petdnevni pouk tudi samo za posamezen razred v okviru šolske avtonomije. Dr. Ivan Ramšak, predsednik združenja staršev na

gimnaziji, pa se z vso silo zavzema za petdnevni pouk:

»Ne uvidim, zakaj bi otroci ne mogli imeti ob sobotah prostega dne. Razvoj časa gre v to smer, odrasli so že danes po večini konec tedna prosti, da o petkovih popoldnevih ne govorim. Vedno bolj se zavedamo pomena družinskega življenja oz. časa, ki ga družinski člani prebijajo skupaj.

Nikakor pa ne drži argument, da bi otroci morali potem vsako popoldne sedeti v šoli. Urnik je treba prilagoditi in že zdaj so ga krepko oklestili, tako da bi v najslabšem primeru imeli otroci pouk tudi popoldne (maksimalno tri ure) le enkrat na teden. V načrtu je celo, da bi ob sobotah otroci imeli le po tri ure. Kaj to pomeni za tiste, ki se morajo voziti n. pr. iz Pliberka v Celovec, si lahko predstavljate.« S. W.

K & K CENTER

Hardbradlerji pod šentjanškimi Rutami

V več sto navdušencev, (v sodobnem tehnološkem jeziku se jim praviloma reče »fans«) neobičajne in svojstveno zapete ljudske ali narodne pesmi se je v soboto, 8. junija 1996 bolj pozno zvečer zbralo na dvorišču in travniku pred k&k centrom v Šentjanžu. Privabil jih je nastop Hardbradlerjev iz Ausseeja na Zgornjem Avstrijskem. Ta skupina se posveča narodni ali ljudski pesmi, in sicer na način, ki jo neprimerno daleč oddalji od moikovskega hlevskega jodljanja, zapetim v nekem oblačilnem zvarku, ki je bolj kot narodni noši podoben irhisto-prtenim plastičnim hlačnim imitacijam. Hardbradlerji pe-

semsko ljudsko izročilo razvijajo v sodobni glasbeni zamisli naprej, pri tem luščijo nosilne misli in jim dajejo novega naglasa. Seveda je ljubezen slej ko prej naglavna misel, okoli katere se vse suče, a tudi socialne in druge plati medčloveških odnosov so pomembna vsebinska sestavina hardbradlerskega pevskega opusa.

Koncert, organizirala sta ga k&k center in Slovenska prosvetna zveza, je bil pomemben dogodek in je tudi po organizatorični plati bil brezhibno in dobro izpeljan. Čudovita vremenska in zvezdna kulisa pa je prireditvi dala dodaten šarm.

wafra

V irhovkah, uporabljajoč melodiko narodne glasbe, so Hardbradlerji »udarili« moderne zvoke v stilu hard-rocka.

Gospodarstveniki iz Trsta na obisku

Na Koroškem se je mudila delegacija tržaško-slovenskih podjetnikov, ki je obiskala koroško-slovenske denarne ustanove in se pogovarjala na sedežu Zveze – Bank v Celovcu, kjer sta jo sprejela predsednik Joža Habernik in tajnik Joži Picej. Predmet pogovora je bilo možno sodelovanje preko institucij, pa tudi konkretno preko podjetij, vsi pa so poudarjali potrebo dobrega odnosa med Slovenijo in manjšinskimi ustanovami v okviru obmejnega gospodarstva. Koroški kolegi so opozorili na težko stanje mešanih podjetij in tovarn, ki jim grozi zaprtje zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Pogovor je tekel tudi o možnosti sodelovanja na ravni servisnih služb in promocije gostinske in turistične ponudbe.

Gostje so si ogledali tudi Mohorjevo, tovarno čistilnih naprav Kor-Eko v Borovljah in tamkajšnjo Posojilnico – Bank ter tesarsko in mizarsko podjetje Gasser v Bilčovsu. Prav obiski pri podjetjih so konkretno pokazali stične točke in obveljal je dogovor za obisk koroških podjetnikov oz. gospodarstvenikov na Tržaškem. Koroško-slovensko gospodarstvo je živahno in perspektivno in izkušnje obeh pogovornih partnerjev se da lahko brez večjih problemov izmenjati.

Pred zaprtimi vrati je bodočnost negotova: prizor iz projekta »Stol«

MLADINSKI DOM

Dramski projekt »Stol«

Še ni dolgo tega, odkar so v Mladinskem domu dijaki/di-jakinje skupno s plesnim teatrom Ikarus uspešno uprizorili predstavo o nesmislu nasilja in vojne na Balkanu. Pretekli torek je skupina mladih igralcev (vsi obiskujejo SG ali pa TAK v Celovcu) predstavila dramsko kolažo »Stol«; za besedilo in režijo je bil odgovoren Marijan Hinteregger, ki je našel novo ustvarjalno domovino tu pri nas na Koroškem.

Iskanje identitete

Tragični dogodki med doraščajočo mladino (mamila, samomor, brezposelnost, depresije ...), ki so tesno povezani z našo kruto družbo, so botrovali nastanku tega, lahko bi rekli drznega projekta o nenehnem iskanju življenjske poti mladega človeka v današnjem svetu. V zvezi s temi eksistencialnimi vprašanji si je režiser Marijan Hinteregger omislil zgodbo. Na osnovi tekstov W. Shakespeara je tako nastal lasten tekst, ki ga

je povezal v dramaturško celoto.

Igralci prihajajo zaporedoma, vsak pripravljen z eno vlogo, na neko avdicijo. V veliki sobi stoji stol pred vrati. Te osebe tam čakajo na možnosti, ki so skrite za vrati. Kaj kmalu se v čakalnici razvijejo med kandidati živahni dialogi o smislu, nesmislu življenja, upanju, brezupu, veri, iluzijah, resnici ... Sprožijo se zapleteni odnosi, zgodi se tudi brutalno posilstvo močnejšega moža nad šibkejšo ženo. Prikaz tega izrazito nečloveškega in gnusnega dejanja simbolizira nasilje oblasti Kradžič v Bosni, Clinton v Ameriki, Jelzin v Rusiji itd.

Igralci diskutirajo o življenju, o vizijah in resnicah tega sveta in o predstavah mladih ljudi o tem svetu. Zelo naturalistično so prikazali sliko sveta, ki je med drugim svet nasilja, korupcije in brezupa. Svet gledališča postaja resničnost, ki je resničnejša od življenja.

Odgovornost

Kljub ugotavljanju grozote trdega in neizprosne sveta pa imajo osebe le iskrico upanja, ki se skriva za vrati. Mladina, ki predstavlja veliko skupino v naši družbi, je pravzaprav izključena iz političnega sodelovanja. Izpoved te nenavadne predstave pa je tudi, da je treba dati doraščajoči mladini več možnosti odgovornosti in sodelovanja v bistvenih vprašanih družbenega razvoja. Vsi, odrasli kot tudi mladi, smo odgovorni za dogajanje okrog nas.

Zavzeto in izvirno so igrali: Sabina Buchwald, Bernarda Gnamuš, Gaber Gale, Brane Jelašin, Tina Marn, Tamara Ojdančič in Mirjam Žigon; tehniko je vodil Filip Hutter.

Projekt sta podprla Slovenska prosvetna zveza in Mladinski dom.

Septembra tega leta pa bo skupina mladih umetnikov predstavila dramsko kolažo »Stol« na mariborskih gimnazijah.

m. š.

GALERIJA SLAMA

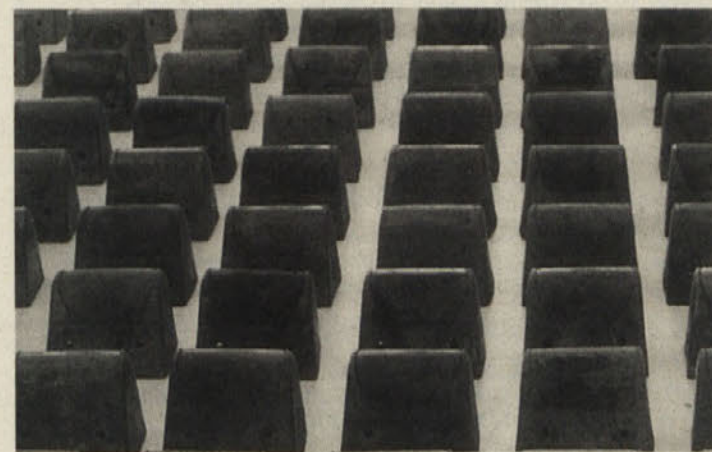
Rudi Benetik – Svet čebel

Veliko znancev, prijateljev, med njimi kolegi iz Slovenije in Koroške, se je zbralo kljub tropskim temperaturam na otvoritvi Benetikovih najnovejših del v znameniti celovski galeriji Slama.

V razstavi umetnik na zelo osebni način pripoveduje o življenju čebel, s katerimi se je ukvarjal njegov oče v domačem vrtu v mali dvojezični vasi Podjuna, »kjer je lansko leto v vročem julijskem soncu, ko je spal v senci oreha pred pisanim čebelnjakom, prenehal slediti čebeljemu letu«.

Rudi Benetik reflektira v pozitivnem smislu na temo smrt. Še posebej bridko pa prizadene človeka tako tudi Rudija, smrt ljubljene osebe – očeta.

Umetnik z lastno pisavo in besedami opisuje v svojih slikah z akrilnimi barvami in kre-

do (črna), v obliki malih in velikih formatov, z raznimi instalacijami in objekti (»kraljice« v pritličju, »medena paša«, »čebelji roj« itd.) nešteto srečanj s svojim očetom Francem v sadovnjaku.

Karakteristično za Rudija Benetika in njegov ustvarjalni svet

je iskanje novih simbolov in kritic za prostore, situacije, v katerih živi in dela. S številnimi za Rudija tipičnimi malimi grafikami in objekti spremeni celotno galerijo v vrt življenjskega sveta marljivih čebel in po vseh prostorih so razpršeni drobni oblaki vonjav medene čebelice. m. š.

KULTURNA NOVICI

Na Blejski otok

Mešani pevski zbor »Zarja« bo v soboto, 15. junija, zaključil svojo pomladansko sezono s samostojnim koncertom v cerkvi na blejskem otoku, kamor odhaja na povabilo lokalnih odgovornih ljudi in organizacij, in na pobudo zborovodje Slavka Mežka, ki živi in dela v blejski občini in je opravil večino organizacijskih del. Člani zbora želijo s svojim programom predstaviti predvsem občino, iz katere prihaja, in dejavnosti, ki jih opravlja društvo, hkrati pa podrobneje spoznati nove kraje in navezati nove stike.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 13. 6.

- PLIBERK, v Posojilnici – GŠ
19.00 Javni nastop učencev Glasbene šole
CELOVEC, v Domu glasbe (Konzerthaus)
20.00 »Dan gospodarstva« z Zagrebško filharmonijo.
Prost vstop!

PETEK, 14. 6.

- CELOVEC, v lj. šoli Mohorjeve – GŠ
16.00 Javni nastop učencev Glasbene šole
CELOVEC, v Modestovem domu – GŠ
19.00 Klavirski večer (v drugem delu bo igral Toni Kernjak, študent Mozarteuma v Salzburgu)
SEMISLAVČE pri Rožeku, galerija Šikoronja
19.00 »Približevanja« – vodstvo skozi razstavo

SOBOTA, 15. 6.

- TINJE, v domu
17.00 (do 20. ure) Samooobramba za žene (za tečajnice, ki so že obiskovale en tečaj)
20.00 Klavirski koncert Tonija Kernjaka
ŠENTJAKOB, v farnem domu – SPD Rož
19.00 Slovensko-kurdska prireditve »Narod hoče preživeti«; nast. kurdska plesna skupina »Koma Etrus«, kurdska glasbena skupina »Koma Sores«, MePZ »Rož«. Po prireditvi fešta (kurdske specialitete, informacija, umetnost, glasba, ples)
VRBA, v Casineumu
19.00 Klasični koncert s harfo in prečno flavto; nast. Elisabeth Fabian in Christian Filipič
TINJE, v domu
20.00 Klavirski recital s Tonijem Kernjakom; izvaja dela F. Schuberta, R. Schumanna in Zegirja Ballata
ŠENTPRIMOŽ, pri Voglu – Ribiški klub Podjuna
20.00 Ribiški ples; igra duo Peugeot
BLED, na Blejskem otoku, v cerkvi
20.00 Koncert »Rož, Podjuna Zila«; nast. MePZ SPD »Zarja« iz Železne Kaple; zborovodja Slavko Mežek
SUHA, na Suškem gradu
20.30 15 let Okteta Suha; poleg Okteta sod. Bratje Smrtnik, »Vokalensemble Vocalitas« iz Krive Vrbe. Povezuje Marica Stern-Kušej.
RADIŠE, v kulturnem domu – SPD »Radiše«
20.30 Koncert »S pesmijo v poletje«; sod. pev. skupine z Radiš

NEDELJA, 16. 6.

- DUNAJ, na Donauinsel – KSŠŠD
14.00 Piknik Kluba študentk in študentov

ČETRTEK, 20. 6.

- CELOVEC, na vrtu Mohorjeve – KDZ
17.30 96. rock ob meji; nast. »Grass« (Celovec). Tromp le monde (Bozen), Charakterliebe (Celovec), Baby can dance (Ljubljana) in Harri Stojka (Dunaj)

PETEK, 21. 6.

- ŠENTJANŽ, k & k center – Initiative Minderheiten
16.00 Javna seja predsedstva Initiative Minderheiten
16.00 Likovna delavnica s Kristijanom Sadnikarjem »Slike iz narave« za osebe od 12. leta dalje
DUNAJ, v Klubu, Mondscheingasse 11 – KSŠŠD
20.00 Koncert + žur s skupino »Tonč Feinig Trio«
CELOVEC, na vrtu Mohorjeve, 10.-Okt.-Str. 25
20.00 Peter Turrini bere iz svojih del; glasba Grint 6; vstopnina 100 šil., mladina 50 šil.
CELOVEC, v domu glasbe – ZSI, ZKP, SV
20.00 Proslavitev 50. obletnice Zveze slovenskih izseljencev, Zveze koroških partizanov in Slovenskega vestnika (gl. str. 1)

SOBOTA, 22. 6.

- ŠENTRUPERT pri Velikovcu
14.30 Zaključna prireditev Strokovne kmetijske gospodinj-ske šole – ob 100-letnici šole

NEDELJA, 23. 6.

- ŠENTJAKOB, v farni dvorani – Društvo upokojencev
14.00 Kulturna prireditev z družabnostjo; sod. Radiški fant-je, Francka Mlečnik s harmoniko in petjem
ŠENTRUPERT pri Velikovcu
14.30 Zaključna prireditev Strokovno kmetijsko gospodar-ske šole
SELE, pri Krišanu – Dvojezični zbor
16.00 Koncert »ungeploggt na huft«, »Spominčice« in pri-jateljji; nast. Dvojezični zbor, vodi Edi Oraže

SOBOTA, 29. 6.

- ŽITARA VAS, ob župnišču
20.00 Mednarodni folklorni festival – open air

- BEKŠTANJ, na gradu
20.00 Festival der Stimmen – revija pevskih zborov, sodelu-jejo tudi »Vaščani pojo«

NEDELJA, 7. 7.

- RADIŠE, ob kulturnem domu – ZSI
14.00 Odkritje spomenika preganjanja – s svečanostjo (Zveza slov. izseljencev)

NEDELJA, 14. 7.

- KOMELJ – ZKP, SPD »Edinost«
9.30 XVII. pohod na Komelj

RAZSTAVE

- SEMISLAVČE, galerija Šikoronja Rožek – razstava del Brigitte Kordina (do 16. 6.). »Približevanja«, vodstvo skozi razstavo 14. 6. ob 19. uri.
CELOVEC, galerija Judith Walker, Lidmanskysgasse 8 razstava del Gustava Januša
ŠENTJANŽ, k & k center razstava del Kristijana Sadnikarja »Pejsaž/Paysage«
CELOVEC, pri Joklnu – razstava »Kreativno izražanje priza-detih otrok in mladostnikov« (do 14. 6.)
TINJE, v Domu – razstava del Frica Močnika (do 12. 6.)

SPZ

objavlja razpis za

LIKOVNO KOLONIJO MLADIH

v Sesljanu pri Trstu (Italija)
od 25. 8. do 31. 8. '96

Za otroke med 9. in 15. letom. Število prijav je omejeno.
Upoštevali jih bomo po vrstnem redu.
Prijava: SPZ, Tarviserstr. 16, tel. 0463/51 43 00-20.

ZVEZA SLOVENSKIH ŽENA

sporoča, da bo tudi letos organizirala

**letovanje otrok
v Poreču z učenjem slovenščine**
od 19. do 30. julija '96

Cena: 3.200 šilingov

Prijava sprejema: ZSZ – Milka Kokot, tel.: 0463/51 43 00-40

KKZ

Teden mladih umetnikov

v Mladinskem centru
na Rebrci,
od 22.-27. julija '96 in od
29. julija do
3. avgusta '96

Prijava sprejema KKZ,
10.-Okt.-Str. 25/III
tel. 0463/51 62 43

KKZ

Jezikovne počitnice

za mlade od 10. do 16. leta
od 30. junija – 20. julija '96

Prijava sprejema KKZ.
Tri ure pouka dnevno,
integracija v družinah, izle-ti, spoznavanje dežele
in ljudi na kratkih izletih
ter možnost za šport
in razvedrilo.

Praznujejo

Nani Mihelič iz Malčap – rojstni dan; Pavla Potočnik in Gusta Štornik iz Šentjakoba – rojstni dan; Hanzi Sitar z Obirskega – rojstni dan; Alojzi-ja Rojšek iz Celovca – 90. rojstni dan; Marija Kofler z Brn-ce – 70. rojstni dan; Angela Podgornik iz Grabna – dvojni praznik; župnik Anton Cvetko iz Žitare vasi – rojstni dan in god; Vida Koncilia iz Vogrč – rojstni dan; Antonija Pernjak z Brega – rojstni dan; Wil-helm Kraiger z Metlove – rojstni dan; Peter Močnik z Metlove – rojstni dan; Amali-ja Vavti iz Repelj – rojstni dan; Franci Fugger iz Svaten – rojstni dan; Hanzi Kelich – Mlakarjev in Lojzi Kelich iz Sel – rojstni dan; Antonija

Pegrin s Kota – rojstni dan; Tone Amruš s Tešnje – rojstni dan; Erika Lipitz iz Lo-vank – rojstni dan; Adolf Pi-cej z Žamanj – rojstni dan; Jernej Primož iz Horc – rojstni dan; Krista, Alojz, in Mario Messner z Doba – rojstni dan; Hanzi Pavlič z Obir-skega – 60. rojstni dan; Mici Pegrin s Šajde – 60. rojstni dan; Julia Muk iz Vidre vasi – 98. rojstni dan; Natalija Wuttej iz Goselne vasi – rojstni dan; Hani Kuchar iz Železne Kaple – rojstni dan; Vida Brumnik z Obirskega – rojstni dan.

Martini in Vincencu Gott-hardtu se je rodila hčerka Ve-rena. Mladi zemljanki želimo vse najboljše, staršema in sestri-ci pa veliko veselja.

SLAVLJENCEM ČESTITA TUDI SLOVENSKI VESTNIK

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

Četrtek, 13. 6.

- 18.00 Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 14. 6.

- 18.00 Kulturna obzorja.

Sobota, 15. 6.

- 18.00 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.

Nedelja, 16. 6.

- 6.08 Dobro jutro, Koroška – Guten Morgen, Kärnten! Duhovna misel.

- 18.00 6 x 6 – Domače uspešnice.

Ponedeljek, 17. 6.

- 18.00 Kratek stik.

Torek, 18. 6.

- 18.00 Partnerski magazin.

Sreda, 19. 6.

- 18.00 Domača glasbena mavrica.
21.04 Glasbena.

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 16. 6.

- 13.30 ORF 2

PONEDELJEK, 17. 6.

- 16.20 TV SLO 1

Z naslednjimi prispevki:

- KIS-control: Pravilnik in točen pregled sta pogoj za označbo »Pridelki bio-loškega kmetijstva«.

- Občine so v dilemi: Velekanali ali decentralne naprave za čiščenje odplak?

- Gaudeamus igitur... – Dan gospodarstva tudi praznik maturantov Zvez-ne dvojezične trgovske akademije v Celovcu.

- Slovenska umetnost iz daljne Avstralije na ogled v Tinjah.

- Kolesarstvo: Peter »Paco« Wrolich na evropsko prvenstvo mla-dih v Veliko Britanijo.

- »Brez meja – Grenzen-los«: Mladinska skupina Ledince nad dvajset let gradi mostove z upošte-vanjem drugačnosti.

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser StraÙe 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnanj izdajatelja in urednikov
s posebnim poudarkom na
narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Glavna urednica Sonja Wakounig;
uredniki Jože Rovšek, Franc Wakounig,
Mirko Štukelj

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na
Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser StraÙe 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

PROSLAVA 50-LETNIC

Slavnostni koncert v Domu glasbe

Letos slavijo svojo petdesetletnico tudi dve organizaciji, Zveza slovenskih izseljencev in Zveza koroških partizanov ter Slovenski vestnik, vsi trije pa imajo sedež v Tarviser Straži v Celovcu. V petek, 21. junija ob 20. uri, bo v Domu glasbe koncert, s katerim nameravamo spomniti na njihov pomen in vlogo v družbeno-političnem življenju koroških Slovencev.

Na koncertu bosta nastopila oba najmočnejša zbora naše narodne skupnosti, mešani pevski zbor »Danica« iz Šentprimoža in mešani zbor »Rož« iz Šentjakeba v Rožu. Iz Trsta bo prišel Tržaški partizanski pevski zbor, ki bo na ta način poudaril povezanost med manjšinami in anti-fašistično tradicijo zamejskih Slovencev. V zastopstvu jubilarov bo občinstvu spregovoril dr. Marjan Sturm, predsednik ZSO.

SAK – kratek pogled na II. zvezno ligo

Slovenski atletski klub je končal enoletno gostovanje v drugi zvezni ligi. Za igralce, marljive funkcionarje in gledalce ter pristaše je bila pretekla sezona en sam križev pot. Pričakovanja so bila od vsega začetka skromna, da pa bo končalo nastopanje naših nogometašev s takšno polomijo, tega verjetno tudi največji pesimisti niso pričakovali.

Kajti od vseh tekem na domačem igrišču sta bili samo igri proti Wattensu in Vienni podobni športni disciplini, ki se imenuje nogomet. Seveda so tudi najbolj zvesti gledalci prej ali slej to spregledali in izostali.

Vsi se zavedamo dejstva, da obstoj v II. zvezni ligi ni enostaven. Napeta situacija do zadnje tekme pa je pokazala, da so bile možnosti za obstoj dane. Maščevali so se »amaterske« napake, ki so se dogajale v teku celotne sezone. Vemo, da so bili legionarji eno samo razočaranje. Tudi »nemškogovoreči« igralci nikakor niso dosegli standarda kekega Hanserja, Sterna, Hoberja. Ker nam je vsem SAK pri srcu, pričakujemo, da bo igral SAK v regionalni ligi vodečo vlogo. Z vsemi močmi ga bomo podprli tudi v

tem razredu.

Čudim se, da je vodstvo kluba podaljšalo pogodbo s trenerjem Kirsitsem, kajti

* zastavljenega cilja (obstoj v drugi ligi) ni dosegel

* tudi pod njegovim vodstvom je igral SAK zelo slab nogomet

* izgubil je ključno tekmo proti Spittalu in to na domačih tleh

* kot športni vodja bi moral vedeti, kakšno telesno in duševno hrano potrebujejo pred tekmo športniki, ki tekmujejo v avstrijskem vrhu.

Joško Wrolich

38 KRIŽANKA Sonja Wakounig

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12					
13				14				15	16
17			18				19		20
21		22		23			24	25	
26			27			28			
29					30				31
	32		33		34			35	
36			37				38		
39	40	41		42		43	44		
45			46			47			
48					49		50		
51						52			

VODORAVNO: 1. sodobni avstrijski dramatik in pesnik, doma iz Gospe Svete (»Roznjogd«) 11. samec ovce 12. rusko žensko ime (dr. salka Rodnina) 13. slovenski predsednik vlade (Janez) 15. del obraza 17. pritrilnica (pogovorno) 18. atribut Neptuna, ost s tremi zobmi 20. Ivan Prijatelj 21. del konjske opreme 23. oznaka za neznanca 24. ime slovenske pesnice Novy 26. velika afriška reka 27. nekdanje ime glavnega mesta Vietnama Phnom Penh 29. vzdevek Goethejeve matere 30. vrsta detelje 32. kopališki kraj v Sloveniji blizu Kopra 35. šala, smešnica 37. italijansko »tri« 38. orig. ime za Laponce 39. rimska boginja jeze 42. kemični element (Am) 45. sveta knjiga muslimanov 47. bolezensko nagnjenje k čemu, obsedenost 48. okolica 50. črta ločnica, kar razmejuje 51. deček, majhen fant 52. sredozemska lepota rastlina

NAVPIČNO: 1. Ena od dolin na južnem Koroškem 2. Evropa in Azija skupaj 3. polt, barva kože 4. osnovno sredstvo za merjenje 5. brezglasje, molk 6. poškodba z urezom 7. oblika imena Rihard 9. ime pisatelja Fleminga 10. navdih 16. okrajšava za »v roke« 16. angl.

»olje« 19. klada, tudi večstanovanjska hiša 22. notranja stran roke med prsti in zapestjem 25. prenovitev, obogatitev z novim 27. proces, ko postajamo starejši 28. nagon, instinkt 31. začimbna rastlina, materina dušica 33. Klestil Thomas 34. Romulov brat 36. pijača po sklenjeni kupčiji 38. ljubkovalno »sin« 40. eden od udov 41. Mojzesov brat 43. Edvard Miller 44. del telesa med roko in vratom 46. nizek ženski glas 49. okr. za »ekonom«

Rešitev iz prejšnje številke: VODORAVNO 1. ŽUPANOVA MICKA 13. UPOR 14. FATALIST 15. ŽAROMET 17. TONER 18. EN 19. NARODI 21. INA 22. LJUDSTVO 24. EZOP 25. KEMIK 26. IM 27. LENA 28. RAVNE 30. EM 31. ONA 33. NATEG 35. SE 37. SKONTO 39. LIKER 41. MERJASEC 44. JANI 45. ORDER 46. LAJANJE

NAVPIČNO: 1. ŽUŽELKA 2. UPANJE 3. POR 4. ARONDIRANJE 5. OFERT 6. VATOVINA 7. AT 8. MATI 9. ILO 10. CINIZEM 11. KSENON 12. ATRAPA 16. MASKA 20. DOMET 23. UM 24. ELEGIJA 29. VNOS 31. OKER 32. NORD 34. EL 35. SENJ 36. ERIE 37. SMO 38. TAR 40. KAN 42. EL 43. CA

Svečana je mrzlo in ne cool!

Imeli smo prireditev. Imeli smo jih že več, veliko, ogromno, kdo bi si zapomnil vse, sličijo si na las.

Star časopis imam v rokah. Imeli smo prireditev 16. svečana, piše v njem. Aha, enkrat pozimi je moralo biti, svečan pride od sveče, ali od ledenih ali pa voščeni. Denimo, da prihaja od ledenih. Potem je čisto lahko. Kdaj že visijo ledene sveče? Januarja, jasno. Ponavadi je takrat mrzlo ko vrisk. Lahko visijo tudi že decembra ali pa februarja. Ali pa marca. Letos smo jih imeli še aprila, saj, tudi vigred ni več tisto, kar je bila nekoč.

Kdaj smo torej imeli prireditev? Ne morem je pregnati iz glave, prireditve, ki ni bila v ničemer drugačna od ostalih. Tisti, ki je napisal »svečana«, si je gotovo nekaj mislil. Mislim, da si je mislil, da bomo zdaj vsi premišljevali, kdaj, primojdunaj, je svečan. Zakaj uporabljati cvetke s tujih vrtov, ko pa imamo svoje lastne, slovansko slovenske besede. Na primer gruden. Gruden je tudi pozimi. Mislim. Pride jasno od grudi. To je veliko lepša beseda kot na primer ciziji, joške ali mudleji. Si lahko predstavljate, da bi imeli prireditev 16. mudleja? Jaz tudi ne.

Imamo poleg prireditev tudi veliko lepih, starih besed. Tuje ga nočemo, svojega ne damo. Na primer kozoprsk. Kdo ve, kdaj se kože prskajo? Ali pa se

morda prskajo? V živinoreji se moram še tudi malo bolj izobraziti.

Z vinotokom je že lažje. Vino se toči tam okoli svetega Martina. Pa tudi sicer in itak skozi vse leto. In je vinotok v gostilnah dvanajst mesecev na leto. Ja, in rožnik! Rožnik, to je lepo ime. Diši in oplaja vzvišenega slovenskega duha. Rože cvetijo in dišijo tam v začetku poletja in do jeseni. Ali že morda maja? Ne, maja ne, takrat je majnik.

A borci za izvirno slovenščino imajo prav. Ne maramo potujočevalnih sposojenk in sploh se moramo zavedati lastnih korenin, do katerih ima ključ svet Valentin in s tem do identitete. Same izposojenke, katastrofa. Sposodili smo si avtomobile, ko imamo svoje lastne vozove, fižol, ko imamo lasten bob in lečo, jemo ob tujih mizah, ko imamo ... ne, potem nič nimamo. Pa obdržimo mize. Zavrgli bomo škatle in si nabavili skrinje, zavrgli bomo identiteto in si omislili, kaj že, morda istovetnost?

Imeli smo običaje, lepe domače, slovenske običaje, stare stoletja, tisočletja. Imeli smo desetnike in desetnice. V današnjih časih bi lahko zaradi nižjega naravnega prirastka število zmanjšali na štiri ali pet, ampak imeli bi živ narodni običaj! Imeli bi lepo boginjo Živo in črte nad oblaki. Pili bi ol (izg. »u«) in ne piva, ali kar je še bolj nagravžno: pir. Dekleta v

Finžgarjevih tunikah bi polagala živali na žrtvenik in če bi to ne pomagalo, bi položili nanj še kakšno dekle za narodov blagor, za svojo identiteto. Nobena žrtev nam ne sme biti prevelika za ohranitev lastnega ega, pardon, jaza. In ubranili bi se asimilacije, saj bi še besede ne poznali.

Sposojamo si cukur, puter, tepihe, šraufe, župe in štumfe. Stop! Teh besed ni v slovarju! Nazaj v planinski raj!

Ne poznali bi asimilacije ne identitete, ne fižola ne krompirja, ne paradajza in ne paradižnika, imeli bi svojo vero in svoje plodne in radožive bogove, razmnoževali bi se brez katoliških grehov in bilo bi nas veliko, ogromno, skoraj toliko kot prireditev. In narod bi bil rešen.

Pa šole! Šole so rak rana zdrave narodne zavesti. Nežnim, nepokvarjenim možganom vbijajo v glavo tuje, zastrašujoče besede kot n. pr. dezoksirbonukleinska kislina, elaborat in postavantgardizem. Fuj.

Svečana bi sedeli ob svečah in občudovali iz toplih brunaric ledene sveče, grudna bi ... no, pustimo to. Morda bi nas samo grudila lakota. Kozam bi pomagali praskati se, listom pa padati z naše gore. Vladarjem bi iz klobuka dajali piti in prepričali bi potovanja v Brižin. Nobenih spomenikov raznarodovanja!

Ni še prepozno. Nazaj v planinski raj! Od januarja do decembra in seveda tudi svečana.

II. ZVEZNA LIGA

Kje so vzroki športnega neuspeha SAK?

Mnogo je bilo razglabljanja, zakaj Slovenskemu atletskemu klubu ni uspel obstoj v II. zvezni ligi po športni plati. Zato pustimo tokrat do besede odgovorne.

Dr. Roland Grile (predsednik SAK): »Vsi se zavedamo, da smo naredili napake. Tako kot igralci smo tudi odborniki bili novinci v tej zvezni ligi. Za vse nas je bil to ogromen skok in mogoče smo podcenjevali to ligo. Ker smo finančno bolj na šibkih nogah, se v zimskem odmoru nismo hoteli spuščati v finančni riziko in kupiti dragega igralca, ker čutimo odgovornost do denarja, ki ga dobimo od slovenskih ustanov.

Vzrokov za športni neuspeh je več. Kljub temu smo se v tem letu veliko naučili in vse te izkušnje bomo znali uporabiti v prihodnji sezoni.

Marko Sommeregger (podpredsednik): »Seveda smo sedaj vsi veliko pametnejši in ne bi niti iskal vzrokov, saj ne moremo dati ne enemu ne drugemu vse krivde. Kljub vsemu pa sem prepričan, da je Slovenski atletski klub v tem letu opravil tudi politično poslanstvo. Sedaj ne smemo obupati, znova moramo napeti vse sile, pokazati karakter in znova pričeti.«

Helmut Kirisits ostane trener SAK, na sliki s kolegom Hansom Kranklom.

Jože Fera (pomožni trener): »V našem moštvu nismo imeli igralca, ki bi že imel izkušnje z II. zvezno ligo, poleg tega smo imeli smolo pri izbiri legionarjev, v zaključku napada pa nam je manjkala igralec, ki bi izrabil priložnosti za gol. To je bil največji vzrok za naš neuspeh. Realne možnosti smo imeli prav v vsaki tekmi. Ni bilo tekme, kjer bi lahko rekli, da smo bili dejansko brez šans. Naši igralci so v glavnem vsi dnevno delali osem ur, zvečer pa jih je čakal še zahteven trening. To je bilo enostavno preveč, zato jim je prav pri odločilnih tekmah zmanjkalo moči.«

Helmut Kirisits (trener SAK): »Glavni vzrok izpada je v prvem delu tekmovalja, ko

so igralci iz 10 tekem nabrali le šest točk. S tem, da si že od vsega začetka na repu lestvice, je vsaka tekma boj proti izpadu. Vsako tekmo dati vse od sebe pa pomeni, da moč kmalu poide in to se nam je zgodilo prav v tekmi proti Spittalu. Odkar sem prevzel moštvo, smo priigrali 26 točk in to v 20 tekmah. Po točki je pač zaman zvoniti. Sedaj lahko le še upamo, da bo 14. junija padla odločitev v naš prid in potem bomo pokazali, da smo si zaslužili obstoj, ker smo kot klub z majhnim budgetom tudi dobro gospodarili.

Naš cilj pa je, če bomo zares morali v regionalno ligo, da se tako hitro kot le mogoče zopet vrnemo v II. zvezno ligo.

Ostali rezultati v nogometu

1. RAZRED D

Globasnica izpadla

Vovbre – Globasnica 0 : 4

Kljub visoki zmagi se Globasnica ni rešila izpada. V prihodnji sezoni bodo Globasani morali nastopiti v 2. razredu in začeti spet znova.

Sele – Šentpavel 5 : 4

Selani so se s to tesno zmago rešili izpada in se tako le še obdržali v prvem razredu. Čimprej hočejo pozabiti to sezono in jeseni začeti bolj resno.

Železna Kapla – Grebinj 3 : 2

Kapelčani so z minulo sezono lahko zadovoljni, kajti 6. mesto je vsekakor zadovoljivo.

Šmihelčani pa so s trenerjem Germadnikom želi lepe uspehe in se ob koncu prvenstva nahajajo na izjemnem 2. mestu.

1. RAZRED C

DSG Borovlje prvak

Že kar v prvem letu je mag. Hansu Schweigerju uspelo po-

vesti svoje moštvo iz prvega razreda v podligo vzhod. V tem moštvu pa je igral tudi nekdanji igralec SAK Marko Wieser, ki je s svojimi 19 zadetki prispeval bistven delež k temu uspehu. Pravtako je tu igral tudi Mirko Wieser, v vigenem delu pa še Aleksander Mak, ki je prišel iz Sel. Četitke prvakom!

2. RAZRED A

Spittal – SAK 2 : 6

Ekipe trenerja Kreutza je v tekmi proti prvaku slavila visoko zmago. Za gole sta tokrat poskrbela Buchwald in Možina, ki sta dala vsak po tri gole.

PODLIGA VZHOD

Bilčovs – Metlova 1 : 6

V zadnji tekmi doma so doživeli Bilčovščani hud poraz. Trener Sigi Hobel si najbrž ni želel takega zaključka, kajti to je bila njegova zadnja tekma za Bilčovs.

Magdalena Kulnik dvakratna koroška prvakinja

Magdalena Kulnik, doma iz Želuč, ki je lansko leto maturirala na slovenski gimnaziji, si je pretekli konec tedna na prvenstvih lahke atletike v Wolfsbergu osvojila dve prvi mesti. Zmagala je na 400 in 800 metrov. Magdalena Kulnik, ki tekmuje za celovški KLC, je teden poprej nastopila tudi na mednarodnem lahkoatletskem mitingu v Beljaku v štafeti na 400 m. Obetavni mladi športnici želimo še naprej športnega uspeha!

Vabilo na

slovensko-kurdski praznik

Moto praznika »Narod hoče preživeti«

**v soboto, 15. junija 1996, ob 19. uri
v Šentjakobu v Rožu v farnem domu**

Nastopajo: Plesna skupina »Koma Etrus«
Glasbena skupina »Koma Sores«
Zbor »Rož«

Nato družabnost s kurdske specialitetami,
glasbo in plesom **Prisrčno vabljeni!**

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 33

Aues – Soris / Dresden 1907

Pogled na šahovnico daje vtis kativnejšega položaja črnih figur, ki zasedajo b linijo in središče. Na potezi je beli in njegov pogled je usmerjen k črnemu kralju – zavarovanemu za črnimi kmeti. Toda ta

ovira za belega ne predstavlja težke naloge, da ne bi zagrozil z odločilnim napadom. Kako je belemu to uspelo, saj so bele figure precej oddaljene od črnega kralja!

Rešitev štev. 32

Velemejster Lasker je rešitev partije poiskal v razpletu, ki se je pričel s potezo 1.h4! in prisilil črnega kralja, da se posveti prostaku na h liniji. 1...Kg4 2.Kg6!! / slabše je 2.Kf6 c4 3.b4 c4 4.Ke5 c3! 5.b3 a4 s prednostjo črnega / 2...Kh4: 3.Kf5 Kg3 4.Ke4 Kf2 5.Kd5 Ke3 6.Ke5 Kd3 7.Kb5 Kc2 8.Ka5 Kb3 REMI!

SAK pod 16 – prizadevni in uspešni

SAK pod 16

V nedeljo, 9. junija, je SAK imel zadnjo igro v jakostni skupini vzhod. Igral je proti Mostiču, ki zaseda tretje mesto na lestvici. Mostič se je še boril za drugo mesto. V prvem polčasu se je domače moštvo premalo potrudilo in tako zaostalo z 0:2. Po odmoru je SAK zaigral bolj dinamično in koncentrirano. Našel je svojo formo in mreža se je za domačine kar petkrat zatresla (A. Kesselbacher – 3, A. Lessnik – 2). Zaslužno je

SAK zmagal z 5:2 in tako z 8 točkami prednosti postal prvi v jakostni skupini vzhod.

V sredo, ob 18.30 bo v Magdalenu 1. tekma za naslov koroškega prvaka, povratna tekma pa v soboto ob 18. uri v Grabštanju. Vsi navijači ste povabljeni na tekmo!

Trenerju Mirku Oražetu se vsi igralci U16 zahvaljujejo za njegov trud in živce. Moštvo vodi že vsa leta in svoje delo je zaključil z res lepim uspehom.

Kako pa zdaj naprej? Radi bi igrali naprej za SAK, toda nihče ne ve, v katerem moštvu. Naša želja je, da ostanemo skupaj in zato naprošamo odbornike SAK, da bi nam ustregli.

Mnenja smo, da je v tem moštvu gotovo precej potenciala za 1. moštvo in zato večina igralcev želi, da bi SAK naprej nudil dobre pogoje, da bi dosegli svoj športni cilj, namreč igrati v I. ekipi.

Št. Wieser